

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแนวทางการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 และ 2) เพื่อศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

#### 1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 25 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา สาธารณสุขอำเภอและสารวัตรป้องกันปราบปราม เป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทาง

1.2 ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดในสถานศึกษา ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานแนะแนว และตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 207 คน เป็นผู้ตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทาง

#### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาข้อมูล แนวคิดจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย จัดทำเป็นแบบสอบถามแนวทางการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติด ประกอบด้วย การสร้างทีมงานป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติด การให้การศึกษา การจัดกิจกรรมทางเลือกและการให้ข้อมูลข่าวสาร จำนวน 2 ฉบับ คือ

แบบสอบถามฉบับที่ 1 ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทาง มีคำถาม 4 ด้าน 50 รายการ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับที่ 2 ใช้ตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางได้คำถาม 4 ด้าน 50 รายการ ให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดในสถานศึกษา เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำหน้าที่เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอให้ออกหนังสือถึง

3.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหา จำนวน 5 ฉบับ ผู้วิจัยนำส่งและรับคืนด้วยตนเอง

3.1.2 ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทาง ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 25 ฉบับ ได้รับตอบกลับคืนมา 25 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 เพื่อขออนุญาตให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหาเสพติดของสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 69 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทาง ส่งแบบสอบถามไป 207 ฉบับ ได้ตอบรับคืนมา 207 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปถึงสถานศึกษา ทั้ง 69 แห่ง ผ่านทางผู้บริหารสถานศึกษา รับคืนทางไปรษณีย์และไปเก็บด้วยตนเองบางส่วน

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลจากการตอบของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางไปหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติตามเกณฑ์ที่กำหนด ( $\mu > 3.50$ )

4.2 นำข้อมูลจากการตอบของผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทาง ไปหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติตามเกณฑ์ที่กำหนด ( $\mu > 3.50$ )

4.3 สรุปผลการศึกษาแนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

### สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการพัฒนาแนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า แนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน 50 รายการ มีความเหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา มีความคิดว่าแนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน 45 รายการ มีความเป็นไปได้อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดในสถานศึกษา มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ทั้ง 4 ด้าน 45 รายการ ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ด้านการสร้างทีมงานป้องกันปัญหาเสพติด ประกอบด้วย 9 รายการ ดังต่อไปนี้

3.1.1 การแต่งตั้งทีมงานประกอบด้วยฝ่ายปกครอง งานแนะแนว งานกิจกรรมนักเรียน ครูประจำชั้นหรือบุคลากรอื่น ที่ผู้บริหารมอบหมายเป็นทีมงาน

3.1.2 การจัดตั้งทีมงานสารวัตรนักเรียนที่จะช่วยครู อาจารย์ โดยเป็นผู้ปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด หรือในลักษณะของกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

3.1.3 การจัดกลุ่มนักเรียนแกนนำ อบรมให้มีความรู้และนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานในเรื่องการต่อต้านยาเสพติด

3.1.4 การศึกษา สํารวจข้อมูล วิเคราะห์สภาพปัญหาเสพติดและพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่น ๆ ของนักเรียนในสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ

3.1.5 การวิเคราะห์ สรุปสภาพปัญหาในรูปของการรายงานสภาพปัญหาและปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชน

3.1.6 การกำหนดแนวทางและดำเนินกิจกรรมจากผลการศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมเบี่ยงเบน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

3.1.7 การแสวงหาความร่วมมือจากชุมชน เช่น เชิญตำรวจ แพทย์ สาธารณสุข และผู้นำชุมชนอื่น ๆ ให้เข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาพร้อมกับสถานศึกษา

3.1.8 การสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาเป็นคณะกรรมการร่วมกับองค์กรภายนอก เพื่อร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติด

3.1.9 การติดตามประเมินและรายงานผลการดำเนินงานให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ผลของการดำเนินงาน

3.2 ด้านการให้การศึกษ ประกอบด้วย 12 รายการ ดังนี้

3.2.1 การพัฒนาทีมงาน โดยการฝึกอบรม การสัมมนาทั้งในและนอกสถานศึกษาตามหลักสูตรที่ต้นสังกัดและ/หรือหลักสูตรที่สำนักงาน ป.ป.ส. จัดขึ้น

3.2.2 การเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเสพติดแก่ครู นักเรียนและประชาชนทั่วไป

- 3.2.3 การนำนักเรียนมาฝึกอบรมหรือเข้าค่ายให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน  
ปัญหายาเสพติด
- 3.2.4 การอบรมชี้แจงนักเรียนให้รู้จักพิษภัย ผลกระทบของยาเสพติด โดยสม่ำเสมอ  
เช่น ช่วงกิจกรรมหน้าเสาธง ตอนเช้าและกิจกรรมโฮมรูม
- 3.2.5 การสร้างความเข้าใจกับนักเรียนที่ติดยาเสพติดให้ตระหนักถึงพิษภัยของ  
ยาเสพติด เพื่อให้ยอมรับและเข้ารับการบำบัดรักษา
- 3.2.6 การจัดนิทรรศการ การจัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด  
การประกวดเรียงความ ประกวดคำขวัญ ฉายวีดิทัศน์หรือจัดเสียงตามสาย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียน  
ตระหนักถึง พิษภัยของยาเสพติด
- 3.2.7 การสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดโดยครูผู้สอน  
ในทุกรายวิชา
- 3.2.8 การจัดหาคู่มือและสื่อการสอนเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดให้กับครูทุก  
คน
- 3.2.9 การให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาที่ถูกต้องและแจ้งสถานการณ์เกี่ยวกับการ  
การใช้ยาและการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง
- 3.2.10 การให้นักเรียนที่เรียนวิชาสุขศึกษาทุกคนทำรายงาน เรื่องโทษของ  
ยาเสพติด
- 3.2.11 การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดให้ทันสมัย  
พร้อมให้บริการ
- 3.2.12 การนำนักเรียนไปทัศนศึกษาสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด ให้นักเรียนได้  
พบเห็นสภาพจริง เพื่อสร้างความตระหนัก ให้นักเรียนหันหลังให้ยาเสพติด
- 3.3 ด้านการจัดกิจกรรมทางเลือก ประกอบด้วย 14 รายการ ดังนี้
- 3.3.1 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยใช้เวทีส่งเสริม  
ศักยภาพของนักเรียน เช่น การเล่นเกมดนตรี โต้วาทิ การแสดงละครต่อต้านยาเสพติด
- 3.3.2 การจัดกิจกรรมนันทนาการ จัดตั้งศูนย์กีฬานักเรียน จัดลานกีฬาด้าน  
ยาเสพติดในสถานศึกษา
- 3.3.3 การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ โดยให้นักเรียน  
ได้มีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดทั้งในและนอกสถานศึกษา
- 3.3.4 การจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ แก่นักเรียนอย่าง  
ใกล้ชิดเพื่อไม่ให้นักเรียนหันไปพึ่งยาเสพติดในการแก้ปัญหา

3.3.5 การตรวจสุขภาพและตรวจการใช้สารเสพติดในร่างกายนักเรียนโดยการวัดน้ำหนัก ตรวจปัสสาวะ

3.3.6 การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้กวาดค้นแหล่งมั่วสุ่มยาเสพติดรอบ ๆ สถานศึกษาเพื่อจับกุม ลงโทษ ผู้จำหน่ายและผู้เสพติด

3.3.7 การสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมน่าสงสัยว่าจะติดยาเสพติดอย่างใกล้ชิด เช่น ขาดเรียนบ่อยโดยไม่ทราบสาเหตุหนีเรียน ง่วงซึม เก็บตัว ปากเขียว มีกลิ่นปาก เข้าห้องนํ้านาน ร่างกายทรุดโทรม

3.3.8 การปรับปรุงบรรยากาศ ซึ่งหมายรวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู-ครู นักเรียน-ครู และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ให้ร่มรื่น สะดวก สวยงาม น่ายุ่น่าเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข

3.3.9 การจัดหางบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.3.10 การจัดเขตปลอดยาเสพติด รมรงค์ให้ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาให้ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

3.3.11 การขอความร่วมมือจากครูและผู้ปกครองให้ติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียนที่ผ่านการบำบัดรักษามาแล้ว ไม่ให้หันไปพึ่งยาเสพติดอีก

3.3.12 การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนเกิดการตื่นตัว ตระหนักถึงปัญหาของยาเสพติด

3.3.13 การเสริมสร้างศีลธรรม โดยการปฏิบัติรักษาศีลอย่างเคร่งครัด ให้มีธรรมะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะใช้ศีลธรรมเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาไม่ต้องพึ่งยาเสพติด

3.3.14 การสร้างกฎระเบียบในสถานศึกษาให้ชัดเจน เพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.4 ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย 10 รายการ ดังนี้

3.4.1 การจัดป้ายนิเทศ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานศึกษา

3.4.2 การประชาสัมพันธ์เรื่องความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด เช่น นำเทพเพลงต่อต้านยาเสพติดเปิดให้นักเรียนฟัง จัดทำสไลด์ต่อต้านยาเสพติด จัดแสดงละคร บันทึกลงเป็นวีดิทัศน์ออกเผยแพร่

3.4.3 การจัดทำสารประชาสัมพันธ์ ข่าวการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

3.4.4 การจัดทำวารสารเกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดเผยแพร่ในโอกาสวันสำคัญ เช่นวันสิ่งแวดล้อมโลก

3.4.5 การใช้สื่อจากภาพ จากของจริงเพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงพิษภัยของ ยาเสพติด

3.4.6 การเผยแพร่โดยดำเนินการผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ทั้งสื่อบุคคล สื่อกลุ่ม และสื่อมวลชนให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

3.4.7 การกำหนดตัวบุคคลที่จะเป็นผู้ให้ข่าวสาร โดยอาศัยบุคลากรแกนนำใน ชุมชนที่ได้รับการอบรม ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการสร้างศรัทธาหรือความเชื่อมั่นแก่ผู้รับข่าวสาร ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้อย่างแท้จริง มีศิลปะในการเผยแพร่

3.4.8 การนำเสนอข่าวแก่กลุ่มบิดามารดา ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับมนุษย์และ พฤติกรรม คุณภาพชีวิตและการใช้ยาในทางที่ถูก แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

3.4.9 การนำเสนอข่าวแก่กลุ่มเยาวชน ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจ ตนเองความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนกับกลุ่มสังคมและการป้องกันตนเองให้รอดพ้นจากพิษภัยของ ยาเสพติด

3.4.10 การนำเสนอข่าวแก่กลุ่มชุมชน ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ยา และ การป้องกันตนเอง บุคคลในครอบครัวให้รอดพ้นจากพิษภัยของยาเสพติด

### อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการป้องกัน ปัญหา ยาเสพติดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่จะต้องพิจารณาและนำมาอภิปราย ได้แก่ รายการที่มีความเหมาะสมและ มีความเป็นไปได้ ดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการ (2540 : 18-23) เสนอไว้ว่า ควรมีการร่วมมือประสานชุมชนและ องค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างแนวร่วมการป้องกันปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรมในทุกระดับ นอกจากนี้ ปวีณา ศรีสมบูรณ์ (2539 : 17-19) ได้เสนอแนวคิดว่าการจัดตั้งทีมงานป้องกันปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษา ประกอบด้วยครู อาจารย์ จากหลายฝ่าย เช่น ฝ่ายแนะแนว ฝ่ายกิจกรรม โดยมีรองผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นหัวหน้า มีการจัดตั้งทีมงานของนักเรียนเพื่อช่วยเหลือครู อาจารย์ หรือจัดในลักษณะ กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ต่างมองว่าการสร้างทีมงานป้องกันปัญหายาเสพติดที่ดีและมีคุณภาพ จะช่วยแก้ปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษาของตนเองได้

2. ผลการวิจัยพบว่า ด้านการให้การศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ประเสริฐ สาลีเกิด (2543 : 19-24) ที่กล่าวว่า การให้การศึกษาเป็นการถ่ายทอดความรู้ให้เกิดการเรียนรู้ทักษะประสบการณ์ ในการสร้างคุณภาพชีวิตและไม่ไปพึ่งยาเสพติด ทำนุ สิริมัง (2531 : 267-272) กล่าวว่า การให้ การศึกษา ช่วยให้คนรู้จักใช้กระบวนการคิดและการตัดสินใจในการเลือกดำเนินชีวิต โดยใช้เหตุผลและ วิจารณ์ญาณ และ ปัจฉิมา พิตรสาทร (2539 : 13-18) กล่าวว่า นอกจากนี้การให้การศึกษาช่วย สร้างภูมิคุ้มกัน ไม่ให้นักเรียน ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกด้วย

3. ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมทางเลือก สอดคล้องกับแนวคิดของ ปัจฉิมา พิตรสา ทร (2539 : 13-18) ว่าการจัดกิจกรรมทางเลือก เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้บุคคลรอดพ้น จากปัญหาเสพติด ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของคนเราได้อย่างดี ตอบสนองความ ต้องการขั้นพื้นฐาน ช่วยเบี่ยงเบนความสนใจให้ผู้ที่กำลังมีปัญหาทางด้านจิตใจไม่หันไปพึ่งยาเสพติด ทั้งยังช่วยเพิ่มคุณภาพประโยชน์แก่ร่างกายและจิตใจด้วย อาจจำแนกได้หลายด้าน เช่น ด้านสุขภาพ อนามัยจะส่งเสริมเกี่ยวกับกีฬา นันทนาการ ดนตรี การออกกำลังกาย ด้านจริยธรรม จัดกิจกรรมทาง ศาสนา การบริการให้คำปรึกษา เป็นต้น

4. ผลการวิจัยพบว่า ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับแนวคิดของ ทำนุ สิริมัง (2531 : 267-272) และปัจฉิมา พิตรสาทร (2539 : 13-18) ที่มีความเห็นตรงกันว่า การให้ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อเท็จจริงซึ่งควรจัดให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและต้องเป็นข่าวที่น่าเชื่อถือ ได้ เพื่อให้ประชาชนและผู้ปกครองได้ตระหนัก ตื่นตัวกับปัญหาเสพติด ตลอดจนมุ่งที่จะเสริมสร้าง เจตคติ ค่านิยมที่ถูกต้องโดยอาศัยเทคนิควิธีการและสื่อชนิดต่าง ๆ เพื่อเป็นปัจจัยสำคัญของการ ดำเนินงานเผยแพร่เนื้อหาเทคนิคและสื่อด้านการป้องกันปัญหาเสพติดให้ได้รับการพัฒนาเป็น ระบบมากขึ้น

5. ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ประกอบด้วย 4 ด้าน 45 รายการ ได้แก่ ด้านการให้การศึกษา ด้านการสร้างทีมงานป้องกันปัญหา ยาเสพติด ด้านการจัดกิจกรรมทางเลือกและด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ ปัจฉิมา พิตรสาทร (2539 : 13-18) ได้เสนอแนวทางการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดใน สถานศึกษา เรื่องการให้การศึกษา การให้ข่าวสารและการจัดกิจกรรมทางเลือก และยังสอดคล้อง กับแนวคิดของ ประเสริฐ ดันสกุล (2522 : 10-13) ว่าการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันยาเสพติด ก็เป็นส่วนสำคัญของแนวทางการป้องกันปัญหาเสพติดเช่นกัน

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ควรจัดกิจกรรมในเรื่อง การให้การศึกษา การสร้างทีมงานป้องกันปัญหายาเสพติด การจัดกิจกรรมทางเลือกและการให้ข้อมูลข่าวสาร

1.2 สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในเรื่อง การให้การศึกษา เป็นอันดับแรกของ แนวทางการป้องกันปัญหายาเสพติด

1.3 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน ได้นำหลักธรรมทางศาสนา มาใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อไม่ให้ นักเรียน ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

### 2. ข้อเสนอแนะสำหรับในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีนักเรียนนับถือศาสนาอิสลาม และสถานศึกษาที่มีนักเรียนเป็นหญิงล้วน

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องความร่วมมือของ โรงเรียนและผู้ปกครองในเรื่องการป้องกัน และแก้ปัญหายาเสพติด